

Sygn. akt I C 1403/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 kwietnia 2014 r.

Sąd Rejonowy w Kłodzku, I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Ewa Karp

Protokolant: Ewelina Świrta

po rozpoznaniu w dniu 3 kwietnia 2014 r. w Kłodzku

sprawy z powództwa Z. G. i A. S.

przeciwko T. G. i R. G.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

I. oddala powództwo;

II. zasądza od powódki Z. G. solidarnie na rzecz pozwanych T. G. i R. G. kwotę 1.217,00 zł (tysiąc dwieście siedemnaście złotych 00/100).

Sygn. akt I C 1403/13

UZASADNIENIE

Powódki Z. G. i małoletnia A. S. wniosły o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego wyroku Sądu Rejonowego w Kłodzku z dnia 26 marca 2013 r., sygn. akt I C 1407/12, w całości.

W uzasadnieniu powódki wskazały, że na mocy tego wyroku, nakazano powódkom, aby opuściły, opróżniły i wydały pozwanym R. G. i T. G. lokal mieszkalny położony w S.nr (...) i Sąd orzekł o uprawnieniu powódek do otrzymania lokalu socjalnego. Wskazały, że już w postępowaniu eksmisyjnym podnosiły, że Z. G. przeprowadziła generalny remont lokalu.

Pozwane podały, że pismem z dnia 3 czerwca 2013 r. pozwani zostali wezwani do zapłaty kwoty 35.371,98 zł w związku z nakładami poczynionymi przez powódkę na zajmowany lokal, a po zasypaniu przez pozwanych mieszkania gruzem, Z. G. zwróciła się do pozwanych o zaniechanie naruszeń posiadania przez nią nieruchomości

i powódka wystąpiła przeciwko pozwanym z pozwem o zwrot nakładów na lokal w kwocie 32.987 zł., a pozwani wszczęli egzekucję przeciwko powódkom.

Pozwani w odpowiedzi na pozew wnieśli o oddalenie powództwa w całości

i zasądzenie kosztów postępowania.

W uzasadnieniu pozwani wskazali, że powódki nie wydały zajmowanych pomieszczeń i nigdy nie zaoferowały zwrotu tych pomieszczeń, a zatem nadal zajmują pomieszczenia bez podstawy prawnej, nie uiszczają z tego tytułu żadnych opłat, utrudniają korzystanie przez pozwanych z ich nieruchomości.

Pozwani podnieśli, że roszczenie powódki o zwrot nakładów jest niewymagalne i jako takie nie podlega prawu zatrzymania, a w konsekwencji brak jest podstaw do prawa zatrzymania. Pozwani stwierdzili, że powództwo o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności zostało wniesione przez obie powódki podczas gdy prawo zatrzymania i pozew o zwrot nakładów wyłącznie przez Z. G.. Pozwani wskazali, że zarzut zatrzymania można podnieść tylko w procesie o wydanie nieruchomości, a ponadto musi on obejmować przedmiot samoistny, co przesądza o niemożności zatrzymania części składowej, a w niniejszej sprawie powódki nie zajmują lokalu posiadającego status samodzielnego lokalu, a jedynie część nieruchomości będącej własnością pozwanych. Wskazali nadto, że powódka nie udowodniła również, aby to ona wykonała remont, a zdaniem pozwanych wykonała go zmarła już matka pozwanego T. G. jako prawny użytkownik mieszkania posiadający służebność mieszkania. Pozwani podnieśli, że powódka sygnalizowała kwestię poczynionych nakładów w postępowanie o eksmisję, tak więc wtedy powódka winna skorzystać z ewentualnego prawa zatrzymania i podnosić odpowiedni zarzut, który wówczas podlegałby ocenie Sądu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wyrokiem z dnia 26 marca 2013 roku Sąd Rejonowy w Kłodzku nakazał pozwanym Z. G. i małoletniej A. S., by opuściły, opróżniły i wydały lokal mieszkalny położony w (...) i orzekł o uprawnieniu pozwanych do lokalu socjalnego.

Dowód:

wyrok K- 63 w aktach I C 1407/12

Powódka Z. G. ma obecnie 51 lat, w styczniu 2014 roku dopełniła formalności adopcyjnych wobec A. S., która urodziła się w (...) roku.

Powódka pracuje od 2004 roku w Austrii, w W. i tam obecnie zamieszkuje wraz z małoletnią córką A., która jest tam zameldowana.. Zamieszkując w W. Z. G. przebywa na urlopie wychowawczym i pobiera 430 euro opiekując się małoletnią A., która wymaga terapii, a z uwagi na jej niepełnosprawność otrzymuje jeszcze 138 euro. Przed urlopem wychowawczym powódka pracowała jako pielegniarka i zarabiała około 1900 euro.

W chwili przyznania powódkom przez Sąd, w sprawie I C 1407/12 prawa do lokalu socjalnego, Z. G. posiadała oszczędności w kwocie około 300 000 złotych, a obecnie jest właścicielką mieszkania w P., które kupiła za gotówkę, za kwotę 410 000 zł.

Dowód:

Przesłuchanie powódki K- 134-135

Akta I C 1407/12 K- 61-62

Gmina pokazała już powódce dwa lokale jako propozycje lokalu socjalnego. Powódka ich nie wybrała z uwagi na złe warunki techniczne.

Przyjeżdżając z Austrii do Polski w latach 2004 – 2013 powódka Z. G. bywała w (...) razy w miesiącu, najpierw u matki, a po jej śmierci w lokalu, z którego korzystała jej matka. W lokalu tym przeprowadzony został około 2009 roku, remont, będący przedmiotem sprawy I C 1007/13, toczącej się przed Sądem w Kłodzku, będący przedmiotem opinii G. K., odwołanej następnie przez sporządzającego. Obecnie przyjeżdżając do Polski powódka zamieszkuje u swojej siostry, babki A., w (...) a.

Dowód:

- przesłuchanie stron K- 134-135

- pozew k- 14-16

W sprawie o eksmisje ani w sprawie zapłatę nie został podniesiony zarzut zatrzymania wynikający z nakładów na remont.

Dowód:

- akta I C 1077/13, I C 1407/12

Pozwani R. i P. G. są właścicielami gospodarstwa rolnego, w którym znajduje się lokal objęty wyrokiem ze sprawy I C 14907/12 od lat 80 XX wieku.

Pozwani lokal odzyskali na potrzeby prowadzenia agroturystyki, wcześniej zamieszkiwała w nim, A. do śmierci w 2012 roku, matka powódki i pozwanego.

Dowód:

- przesłuchanie stron K- 134-136

- pismo k- 12

- odpis z KW k- 8 akt I C 1407/12

W sprawie I C1407/12 powódka Z. G.podała, że w Austrii nie otrzymuje świadczeń na dziecko, a otrzymuje je w Polsce w kwocie 1200 zł.

Dowód:

- akta I C 1407/12 k- 61-62,

- pozew k- 14-16

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd zważył co następuje;

Na podstawie art. 840. § 1.k.p.c. Dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli:

1)przeciży zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w szczególności gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem sądu albo gdy kwestionuje przejście obowiązku mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście;

2)po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może powództwo oprzeć także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zarzut ten nie był przedmiotem rozpoznania w sprawie;

Zebrany w sprawie materiał dowodowy nie wskazuje wystąpienia wymienionych przepisem przesłanek.

Przedmiotem żądania pozwu wnoszonego na podstawie art. 840 § 1 k.p.c. może być pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w całości lub w części lub ograniczenie wykonalności tytułu wykonawczego.

Przesłanki uprawniające dłużnika do żądania pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego wymienia w sposób wyczerpujący art. 840 § 1.k.p.c. .

Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 5 czerwca 2002 r., II CKN 943/00, LEX nr 521921, przyjął, że art. 5 k.c. nie może stanowić skutecznej podstawy pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności. W tej kwestii Sąd Najwyższy wypowiedział się również w wyroku z dnia 27 stycznia 1999 r., II CKN 151/98, OSNC 1999, nr 7-8, poz. 134.

Stwierdził wówczas, że art. 5 k.c. nie może stanowić skutecznej podstawy trwałego pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności. W sprawie tej postępowanie egzekucyjne dotyczyło eksmisji z lokalu mieszkalnego i chodziło o możliwość odroczenia terminu wykonania eksmisji. W rzeczywistości wypowiedź Sądu Najwyższego dotyczyła zatem możliwości ograniczenia wykonalności tytułu wykonawczego, a nie czasowego pozbawienia go wykonalności, co nie znajdowałoby podstaw.

Zgodnie z poglądem wyrażonym przez Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 30 stycznia 1986 r., III CZP 77/85, OSNC 1986, nr 12, poz. 206, nawet niekorzystna zmiana sytuacji materialnej dłużnika, która nastąpiła po powstaniu tytułu egzekucyjnego, nie stanowi zdarzenia, wskutek którego zobowiązanie wygasło lub nie może być egzekwowane, a w przedmiotowej sprawie sytuacja powódek ani nie była niekorzystna w dacie wydania będącego przedmiotem procesu tytułu wykonawczego, ani nie uległa pogorszeniu, ale uległa poprawie z uwagi na posiadanie zarówno miejsca zamieszkania w Austrii, jak poprzednio, ale też nowego mieszkania w P..

Zgodnie z art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. podstawą powództwa opozycyjnego mogą być tego rodzaju zdarzenia, które zaszły po powstaniu tytułu egzekucyjnego i spowodowały wygaśnięcie zobowiązania dłużnika lub niemożność jego egzekwowania.

Do zdarzeń związanych z niemożliwością egzekwowania zobowiązania, należy między innymi skorzystanie przez dłużnika z zarzutu zatrzymania, ale podstawowym warunkiem prawa zatrzymania jest istnienie po stronie retencjonisty ściśle określonych podmiotowo i przedmiotowo wierzytelności.

W orzecznictwie mówi się o istnieniu uzasadnionym prawnie roszczeniu o zwrot nakładów (wyrok SN z dnia 15 maja 2001 r., I CKN 354/00, LEX nr 52670). Wierzytelności zabezpieczone prawem zatrzymania powinny być wymagalne i zaskarżalne.

Jednocześnie wskazuje się, że w sytuacji gdy istnieje sporna wierzytelność pomiędzy stronami, dłużnik działa na własne ryzyko i może ponieść konsekwencje uznania przez sąd niepowstania prawa zatrzymania i zakwalifikowania odmowy wydania rzeczy jako zwłoki, co po spełnieniu dodatkowych przesłanek może rodzić odpowiedzialność odszkodowawczą dłużnika (zob. K. Zagrobelny (w:) Kodeks..., s. 834). R. powinien dokładnie oznaczyć swoją wierzytelność pod względem wysokości (orzeczenie SN z dnia 9 lutego 1946 r., C.I. 3/46, OSN 1945/46, nr 1, poz. 29). Jak się bowiem wskazuje – gdyby wysokość roszczenia nie została określona w wyroku, jego wykonanie w drodze egzekucji napotkałoby trudne do przewyciężenia przeszkody, gdyż organ egzekucyjny byłby pozbawiony możliwości sprawdzenia, czy wierzyciel spełnił obowiązki wynikające z orzeczonego przez sąd prawa zatrzymania (zob. uzasadnienie uchwały SN z dnia 18 stycznia 1982 r., III CZP 54/81, OSNC 1982, nr 5-6, poz. 71). Dlatego jedną z przesłanek warunkujących wydanie orzeczenia o zatrzymaniu jest ściśle ustalenie wysokości należnego zobowiązanemu roszczenia (uzasadnienie uchwały SN z dnia 12 czerwca 1986 r., III CZP 26/86, OSNC 1987, nr 5-6, poz. 73).

Nadto artykuł 461 k.c. ściśle określa źródło pochodzenia wierzytelności. Jak wynika z jego brzmienia, celem prawa zatrzymania jest zabezpieczenie wierzytelności przysługujących zobowiązanemu do wydania rzeczy z tytułu poczynionych na rzecz nakładów albo roszczeń o naprawienie szkody wyrządzonej przez rzecz.

Mając na względzie opisane rozważania Sąd nie uwzględnił powództwa przyjmując, że wierzytelność powódek powinna być bezsporna i wymagalna, a w dacie wydania orzeczenia nie jest ani bezsporna ani wymagalna, bowiem jest przedmiotem sporu zawiesłego przed Sadem Rejonowym w Kłodzku pod sygnaturą I C 1007/13.

Przesłuchanie stron oraz zgromadzony materiał dowodowy z akt spraw I C 1007/13 i I C 1407/12, a nadto dowody z opisanych w ustaleniach dokumentów, uzasadniają przyjęcie, że powódki nie wykazały istnienia wierzytelności wobec pozwanych, a pozwani przeczą ich istnieniu.

Podnoszenie prawa zatrzymania przez powódkę zamieszkującą od 2004 roku w Austrii i nabywającą inny, kosztowny lokal w P., przy uwzględnieniu, że w lokalu zamieszkiwała matka powódki i pozwanego, a pozwani są właścicielami

nieruchomości od lat 80 XX wieku- nie znajduje nawet uzasadnienia hipotetycznego, stąd obowiązkiem wnoszących pozew o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego było wykazanie istnienia wymagalnych i bezspornych wierzytelności, a obowiązek ten nie został wykonany co uzasadnia oddalenie powództwa.

O kosztach orzeczono po myśli art.. 98 k.p.c.